

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: M.Alexei)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.I.Secieru, V.Mihaila, Iu.Cotruță)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Buliga Dumitru, reprezentat de avocatul Răileanu Petru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva lui Buliga Dumitru cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare, încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 8 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 octombrie 2019, CA „Klassika Asigurări” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Buliga Dumitru cu privire la încasarea sumei de 39 811 lei, precum și încasarea taxei de stat în sumă de 1 194,33 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată care vor fi suportate în cadrul procesului judiciar în cauză.

Prin hotărârea din 29 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat de la Buliga Dumitru în beneficiul CA „Klassika Asigurări” SA despăgubirea de asigurare în mărime de 39 811 lei, precum și cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat achitate la depunerea acțiunii în mărime de 1 194,33 lei și cheltuieli de citare publică a pârâtului în mărime de 210 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 august 2020, avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a anexa dovada de achitare a taxei de stat, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 29 iulie 2020, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Concomitent a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în conformitate cu prevederile art.85 CPC.

Prin încheierea din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru, oferind apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune,

prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 895,75 lei (f.d. 66- 70).

La 25 octombrie 2020, conform ștampilei de pe plicul poștal (f.d.76), avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru a depus cerere de apel motivată. Concomitent a solicitat în conformitate cu prevederile art. 85 CPC, scutirea de la plata taxei de stat a lui Buliga Dumitru din motiv că ultimul nu a fost prezent în ședința de judecată, locul acestuia este necunoscut, prin urmare consideră că sunt temeiuri suficiente de a-l scuti pe ultimul de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. Nu s-a dat curs, repetat, cererii de apel declarată de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru împotriva hotărârii instanței de fond, oferind apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 895,75 de lei (f. d. 81).

La 06 decembrie 2020, avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru, în conformitate cu prevederile art. 85 CPC, a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat a lui Buliga Dumitru, invocând aceleași motive menționate în cererea privind scutirea apelantului din data de 25 octombrie 2020, și anume că ultimul nu a fost prezent în ședința de judecată, locul acestuia este necunoscut, prin urmare consideră că sunt temeiuri suficiente de a-l scuti pe ultimul de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 8 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. S-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru împotriva hotărârii din 29 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 15 decembrie 2020 Buliga Dumitru, reprezentat de avocatul Răileanu Petru a declarat recurs împotriva încheierii din 8 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, soluția fiind una neîntemeiată.

A menționat că, în conformitate cu prevederile art. 85 CPC, a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat a lui Buliga Dumitru deoarece ultimul nu a fost prezent în ședința de judecată, locul acestuia este necunoscut, prin urmare consideră că sunt temeiuri suficiente de a-l scuti pe ultimul de la plata taxei de stat.

Consideră că lui Buliga Dumitru i s-a încălcat dreptul și accesul liber la justiție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 8 decembrie 2020.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 15 decembrie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Din materialele dosarului rezultă că, prin încheierea din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru, oferind apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 895,75 lei (f.d. 66- 70).

La 25 octombrie 2020 și respectiv la 06 decembrie 2020 avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru, în conformitate cu prevederile art. 85 CPC, a depus cerere privind scutirea de la plata taxei de stat a lui Buliga Dumitru, invocând aceleași motive, și anume că ultimul nu a fost prezent în ședința de judecată, locul acestuia este necunoscut, prin urmare consideră că sunt temeiuri suficiente de a-l scuti pe ultimul de la plata taxei de stat.

Ulterior, prin încheierea din 8 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului. S-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru împotriva hotărârii din 29 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Colegiul menționează că, temei de scutire de la plata taxei de stat avocatul Răileanu Petru a invocat că Buliga Dumitru nu a fost prezent în ședința de judecată și locul aflării acestuia este necunoscut.

La caz, instanța de recurs menționează că argumentele invocate în cererea de recurs de către avocatul Răileanu Petru nu se regăsesc în dispoziția art. 85 CPC.

Or, avocatul Răileanu Petru nu a prezentat acte ce ar demonstra situația financiară precară și imposibilitatea de a achita taxa de stat de către Buliga Dumitru, iar simpla invocare a situației materiale precare, fără a fi probată, nu poate constitui temei de scutire de la plata taxei de stat. Mai mult decât atât, ultimul nu a prezentat probe ce ar demonstra că acesta nu dispune de mijloace financiare la conturi bancare, bunuri imobile sau mijloace de transport, informația de la organele fiscale privind lipsa venitului.

În conformitate cu art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul

statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Prin urmare, o condiție indispensabilă pentru admiterea spre examinare a cererii de apel reprezintă plata taxei de stat, dovada căreia potrivit art. 365 alin. (4) Cod de procedură civilă se anexează la cererea de apel.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Astfel, conform art. 3 alin.(1), lit. a) din Legea taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, tariful taxei de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 de lei și nu mai mult de 25000 de lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 de lei și nu mai mult de 50000 de lei de la persoanele juridice.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în circumstanțele din speța dedusă judecării, prin concluzia instanței de apel ce comunica despre necesitatea prezentării taxei de stat în sumă de 895,75 lei, nu se încalcă dreptul recurentului Buliga Dumitru privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Colegiul reține că, concluzia dată de instanța de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

Colegiul civil reține că, apelantul a avut timp suficient și posibilitate de a înlătura integral și în termen neajunsurile menționate în încheierile din 29 septembrie 2020 și din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău însă, nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin (3) și 61 alin. (1) CPC, care indică că, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare

Totodată, și Curtea Europeană a Dreptului Omului a menționat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Instanța de recurs notează că instanța de apel, corect a concluzionat despre respingerea cererii avocatului Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, restituirea cererii de apel depusă de avocatul Răileanu Petru în interesele lui Buliga Dumitru, dat fiind faptul că ultimul neîntemeiat nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 8 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit.(a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Buliga Dumitru, reprezentat de avocatul Răileanu Petru.

Se menține încheierea din 8 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva lui Buliga Dumitru cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare, încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru